

**Udkast til tale
til ministeren til brug ved
åbent samråd i Folketingets
Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
onsdag den 14. januar 2009, kl. 13.00.**

Samrådspørgsmål D: ”Ministeren bedes redegøre for, hvorfor det endnu ikke er afklaret, hvorvidt EU-reglerne for transport af levende dyr også gælder ved transporter, der foregår ud af EU?”

1. Udvalget har bedt mig om at redegøre for, hvorfor det endnu ikke er afklaret, hvorvidt EU-reglerne for transport af dyr også gælder ved transporter, der foregår ud af EU.

Baggrunden for dette samråd er, at der i slutningen af marts måned 2007 i medierne herhjemme var en debat om lange dyretransporter af bl.a. svin til Rusland. Debatten tog udgangspunkt i et indslag i TV-Avisens nyhedsudsendelse ”21 Søndag” den 25. marts 2007, hvor TV-Avisen kunne afsløre, at en dansk transport-virksomhed tilsyneladende i strid med de gældende regler

på dyretransportområdet havde foretaget en transport af avlssvin fra Danmark til Rusland – en transport, som varede op til 127 timer, uden at dyrene blev læsset af undervejs. Ifølge TV-Avisens afsløringer gik transporten via Sverige med færge til Litauen og gennem Letland til dyrenes bestemmelsessted i Rusland.

2. Som min forgænger på posten havde lejlighed til bl.a. at redegøre for under et samråd om sagen her i udvalget den 2. maj 2007, blev der efterfølgende fra forskellig side i medierne stillet spørgsmålstejn ved, om EU's regler om beskyttelse af dyr under transport, herunder reglerne om hviletid, også gælder for den del af en dyretransport, som foretages i Rusland eller i et andet land uden for EU.

Det blev derfor besluttet, at ministeriets embedsmænd skulle foretage en nærmere undersøgelse af dette spørgsmål. Embedsmændene blev i den forbindelse også bedt om at tage kontakt til EU-Kommissionen med henblik på en nærmere drøftelse af problemstillingen.

3. Resultatet af disse undersøgelser foreligger endnu ikke. Det hænger i et vist omfang sammen med en lang række andre arbejdskrævende opgaver på dyrevelfærdsområdet i 2007 og 2008. Men herudover er forklaringen, at der med hensyn til spørgsmålet om de pågældende EU-reglers anvendelsesområde er tale om en ganske vanskelig problemstilling.

4. Jeg vil i den forbindelse navnlig fremhæve følgende – og her beder jeg udvalget om forståelse for, at det bliver noget teknisk:

Transportforordningens artikel 1, stk. 1, fastlægger forordningens anvendelsesområde sådan, at forordningen omfatter transport af levende dyr, der finder sted i EU, herunder de specifikke former for kontrol, der skal foretages af myndighedspersoner i forbindelse med en forsendelse af dyr, der enten ankommer til eller forlader EU's toldområde.

Umiddelbart synes det mest nærliggende at fortolke denne artikel således, at transportforordningen kun finder anvendelse på den del af en transport, der finder sted inden for EU's område.

5. Heroverfor står imidlertid, at transportforordningen i kapitel II og III indeholder en række bestemmelser, som finder anvendelse i forbindelse med forsendelser af dyr til og fra tredjelande, og hvor ordlyden af bestemmelserne synes at forudsætte, at transportforordningen finder anvendelse i sin helhed også på den del af en langdyretransport, der – efter forsendelsen er indledt i et EU-medlemsland – gennemføres i et land uden for EU.

6. Lad mig komme med et eksempel:

Transportvirksomheder og organisatorer skal ifølge transportforordningens artikel 5, stk. 4, i forbindelse med lange transporter mellem EU-medlemslandene og til og fra

tredjelende af bl.a. svin overholde bestemmelserne i forordningens bilag II vedrørende logbog.

Ifølge bilag II skal den, der planlægger en lang transport, bl.a. sikre, at den kompetente myndighed – i Danmark Fødevarestyrelsen – på afgangsstedet mindst to arbejdsdage inden afgangstidspunktet modtager en behørigt udfyldt og underskrevet kopi af den del af logbogen, der omhandler planlægningen af transporten (del 1).

Bilag II indeholder i et tillæg bl.a. en model til denne del af logbogen, hvoraf det fremgår, at den, der planlægger den lange transport, bl.a. skal angive navne på de steder, hvor dyrene vil kunne hvile eller skal omlades, herunder også udgangsstedet, dvs. det sted, hvor transporten forlader EU's område. Endvidere indeholder modellen en fortrykt erklæring fra personen, der er ansvarlig for planlægningen af transporten. Personen erklærer herved, at der i overensstemmelse med bestemmelserne i transport-

forordningen er truffet de fornødne foranstaltninger til at sikre dyrenes velfærd under hele transporten.

Spørgsmålet er imidlertid, om det er hele transporten forstået som fra afgangsstedet i f.eks. Danmark til bestemmelsesstedet i tredjelandet – eller er det kun til EU's ydre grænse?

I den forbindelse synes der blandt EU-medlemslandene at være enighed om, at hvis bestemmelsesstedet ligger i et land uden for EU, skal logbogen dække hele transporten og ikke kun til det sted, hvor transporten forlader EU's område (udgangsstedet).

Justitsministeriet er enig i denne fortolkning. Det er således vigtigt, at transportvirksomhederne og andre, som organiserer transporter, i forbindelse med planlægningen af transporten gennemtænker hele transportforløbet frem til bestemmelsesstedet, så det sikres, at dyrenes velbefindende ikke bringes i fare som følge af

utilstrækkelig koordinatión af transportens forskellige dele.

7. Et andet eksempel på en bestemmelse, som finder anvendelse i forbindelse med forsendelser af dyr til og fra tredjelande, og hvor ordlyden af bestemmelsen synes at forudsætte, at transportforordningen finder anvendelse i sin helhed også på den del af en lang dyretransport, der – efter forsendelsen er indledt i et EU-medlemsland – gennemføres i et land uden for EU, er transportforordningens artikel 14.

Denne artikel i transportforordningen omhandler de kompetente myndigheders kontrol af logbogen *forud* for en lang transport mellem EU-medlemslandene og til og fra tredjelande. Ifølge bestemmelsen skal den kompetente myndighed – altså i Danmark Fødevarestyrelsen – på afgangsstedet bl.a. sikre, at den logbog, som organisatoren af transporten fremlægger, er realistisk, og at det angives, at bestemmelserne i forordningen er overholdt.

Det er endnu et eksempel, hvor ordlyden af bestemmelsen synes at trække i retning af at kræve, at transportforordningen ikke kun skal være opfyldt på EU's område, men under hele transporten – altså også den del af transporten, der finder sted i et land uden for EU.

Endvidere fremgår det af transportforordningens artikel 14, at hvis resultatet af denne kontrol ikke er tilfredsstillende, skal Fødevarestyrelsen anmode organisationen om at ændre planlægningen af den påtænkte lange transport på en sådan måde, at bestemmelserne i forordningen overholdes.

Igen er det værd at lægge mærke til ordlyden: at bestemmelserne i forordningen overholdes.

8. Med mine to eksempler her håber jeg, at udvalget har fået et vist indblik i, hvori problemet består. Det er således ikke klart, om transportforordningen – ved transporter af dyr fra et EU-medlemsland til et tredjeland – i sin helhed

finder anvendelse på den del af transporten, der finder sted i tredjelandet.

Derimod finder transportforordningen utvivlsomt anvendelse på transporter, der fuldt ud afvikles inden for ét EU-medlemslands område og på transporter mellem EU's enkelte medlemslande. Der er heller ikke tvivl om, at transportforordningen finder anvendelse på den del af en transport fra et EU-medlemsland til et tredjeland, der finder sted inden for EU's område.

9. Jeg kan om status i sagen oplyse, at spørgsmålet om, hvorvidt EU's regler om beskyttelse af dyr under transport i sin helhed også omfatter den del af en lang dyretransport, som gennemføres uden for EU, blev drøftet på et møde den 17. december 2008 med en række embedsmænd fra EU-Kommissionen. På mødet tilkendegav Kommissionens embedsmænd, at man i øjeblikket overvejer spørgsmålet.

Justitsministeriet afventer nu resultatet af Kommissionens interne overvejelser, som forventes at foreligge i løbet af kort tid. Når Kommissionens svar foreligger, og Justitsministeriet herefter har vurderet, hvad dette svar måtte give anledning til, vil jeg vende tilbage til sagen over for bl.a. Fødevarerudvalget.

10. Som det er udvalget bekendt, er beskyttelse af dyr under transport et område, der ligger regeringen meget på sinde. Det er således ikke nogen hemmelighed, at vi fra dansk side under forhandlingerne af de gældende EU-regler på området kæmpede hårdt for, at reglerne kom til at indeholde nogle mere præcise og mere ambitiøse krav til forbedringer af velfærden for dyr under transport. Sådan gik det desværre ikke.

11. Som jeg imidlertid også har understreget tidligere under et andet samråd om transport af dyr her i udvalget, er en stor del af reguleringen om dyretransporter gennemført ved harmoniserede EU-regler, som vi i Danmark ikke

har mulighed for at fravige. Når man – som Danmark – ønsker at forbedre forholdene for dyr under transport, vil en skærpelse af reglerne derfor i første række skulle ske ved en ændring i EU's regler om transport af dyr.

12. Nu er det efterhånden ved at være et stykke tid siden, der har været dyrevelfærdspunkter på dagsordenen i EU. Men nu er det noget, der tyder på, at vi skal i gang igen. Jeg vil i den forbindelse nævne, at Justitsministeriet lige op til jul modtog et dokument med det nuværende tjekkiske formandskabs oversigt over, hvilke punkter der forventes behandlet på de rådsmøder, der skal afvikles under Tjekkiets formandskab her i første halvdel af 2009.

Det er efter regeringens opfattelse yderst glædeligt at kunne konstatere, at det tjekkiske formandskab nu tilsyneladende forventer, at Kommissionen på landbrugsrådsmødet i april eller i maj vil præsentere sit forslag til ændring af EU's regler om transport. Jeg forventer, at et

sådant forslag bl.a. vil indeholde regler om transporttid og arealkrav.

13. I overensstemmelse med, hvad min forgænger tidligere har lovet udvalget, vil jeg – når der foreligger noget mere konkret om, hvordan udkastet fra Kommissionen kommer til at se ud – indkalde medlemmerne af udvalget til møde for at fastlægge en ny dansk position.

14. Jeg vil endvidere gerne slutte af med at sige, at jeg skal være den første til at erkende, at denne sag har trukket ud, men det har – som det gerne skulle være fremgået af min redegørelse her i dag – altså også sin forklaring.